

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תתנב

ערב שבת קודש פ' וישב

חג הגאולה י"ט-כ"ף כסלו ה'תשע"א

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שישים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וק"ח שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכי"ר

לזכות

הרה"ת שוי"ב ר' שניאור זלמן שיחי שמוקלער
לרגל יום הולדתו ביום י"ט כסלו - חג הגאולה
לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק,
ומתוך בריאות הנכונה, ולשנת ברכה והצלחה בגי'ר

*

נדפס ע"י משפחתו שיחי

* * *

לזכות

החייל ב"צבאות השם" דובער שי'
ליום הולדתו השלישי ולתספורתו לאויש"ט, ביום י"ט כסלו - חג הגאולה,
הי' תהא שנת עשירות ואושר - שנת "ביאת משיח"

ולזכות אחיו

החייל ב"צבאות השם" שלום צבי שי'

ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' אשר מנחם מענדל וזוגתו מרת רחל מנוחה שיחי ימיני

ולזכות זקניהם

הרה"ת ר' אמיתי וזוגתו מרת פייגא שרה שיחי ימיני

הרה"ת ר' אלטר אהרן שמואל וזוגתו מרת אסתר שיינדל שיחי לואיס

*

נדפס ע"י ידידיהם

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי וזוגתו מרת גיטל רחל שיחי שגלוב

* * *

IN LOVING MEMORY OF OUR DEAR MOTHER
Mrs. Chaya bas Reb Avrohom Hoffman ע"ה

Passed away on 20 Kislev, 5769

ת. נ. צ. ב. ה.

DEDICATED BY HER CHILDREN שיחי

נדפס לעילוי נשמת ר' אורי אהרן יואל ב"ר יוסף אר' לייב זיל ופאולין רות ב"ר יצחק ע"ה

ולע"נ ר' יוסף אר' לייב ב"ר משה באר וזוג מרת חשוא ב"ר נטע אורי הכהן ע"ה

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולע"נ יוסף ב"ר אר' ע"ה

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחי - לשפע ברכות עד בלי די

ביה

3 דבר מלכות

כבר היה ה"ופרצת" ומוכנים לביאת פרץ / משיח ש"פ וישב התנשי

9 זמן הגאולה

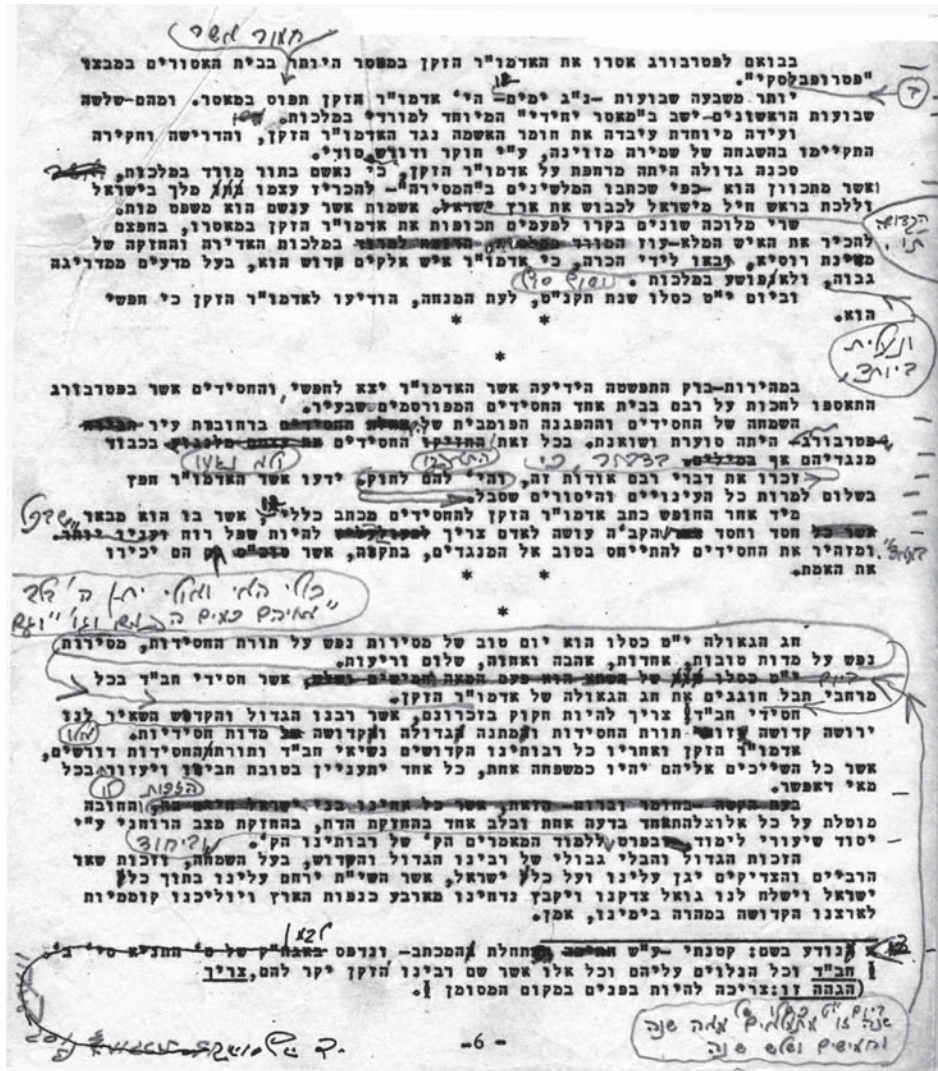
הצעקה והפיתוי / פרשת השבוע באור הגאולה

12 המעשה הוא העיקר

לפרסם את הניסים / הוראות למעשה בפועל

13 כתב יד קודש

התפשטה הידיעה אשר האדמו"ר יצא לחפשי / הגהת כ"ק אד"ש מה"מ על מגילת י"ט כסלו

מדור ה"דבר מלכות"
מוקדש לזכות

הרה"ת אורי אהרן יואל בן מינדל זווג' בתי"ה רות בת שרה שיחיו וילדיהם: שטערנא שרה ושמואל שיחיו ולזכות דוד יעקב בן מינדל שי, מיכאל נחמיה בן חוה אסתר זווג' רחל יפה בת מינדל שיחיו וילדיהם: עדן שרה ושהם מרדכי שיחיו ולזכות שושנה חסיה בת מינדל שתחי

ולזכות הרה"ת אפרים יונה בן פאולין רות זווג' רייזל פרומה בת חי' רחל שיחיו ולזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומה שי' ולזכות חי' רחל בת שפרנצא שתחי ולזכות צבי בן חי' רחל שי

המדור מוקדש לעילוי נשמת ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול ולעיני זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

י"ה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

השמחה של החסידים וההפגנה הפומבית שלהם ברחובות עיר פטרבורג היתה סוערת ושואנת*. בכל זאת התאפקו החסידים ולא נגעו בכבוד מנגדיהם אף בדבור, כי זכרו את דברי רבם אודות זה, ידעו אשר האדמו"ר חפץ בשלום למרות כל העינויים והיסורים שסבל. והי' להם לחוק.

מיד אחר החופש כתב אדמו"ר הזקן להחסידים מכתב כללי**, אשר בו הוא מבאר "שבכל חסד וחסד שהקב"ה עושה לאדם צריך להיות שפל רוח במאד". ומזהיר את החסידים להתייחס בטוב אל המנגדים, בתקוה, אשר "כולי האי ואולי יתן ה' בלב אחיהם כמים הפנים וגו'" וגם הם יכירו את האמת.

* * *

ביום י"ט כסלו של שנה זו מתמלאים מאה שנה וחמישים ושלוש שנה אשר חסידי חב"ד בכל מרחבי תבל חוגגים את חג הגאולה של אדמו"ר הזקן.

חג הגאולה י"ט כסלו הוא יום טוב של מסירות נפש על תורת החסידות. מסירות נפש על מדות טובות, אחדות, אהבה ואחוה, שלום וריעות.

חסידי חב"ד וכל הנלוים עליהם וכל אלו אשר שם רבינו הזקן יקר להם, צריך להיות חקוק בזכרונם, אשר רבנו הגדול והקדוש השאיר לנו ירושה קדושה זו תורת החסידות ומתנה גדולה וקדושה אלו מדות חסידיות.

אדמו"ר הזקן ואחריו כל רבותינו הקדושים נשיאי חב"ד ותורת החסידות דורשים, אשר כל השייכים אליהם יהיו כמשפחה אחת, כל אחד יתעניין בטובת חבירו ויעזור לו בכל מאי דאפשר.

הזכות והחובה מוטלת על כל אלו להתאחד בדעה אחת ובלב אחד בהחזקת הדת, בהחזקת מצב הרוחני ע"י יסוד שיעורי לימוד בפרט וביחוד ללמוד המאמרים הק' של רבותינו הק'.

הזכות הגדול והבלי גבולי של רבינו הגדול והקדוש, בעל השמחה, וזכות שאר הרביים והצדיקים יגן עלינו ועל כל ישראל, אשר השי"ת ירחם עלינו בתוך כל ישראל וישלח לנו גואל צדקנו ויקבץ נדחינו מארבע כנפות הארץ ויוליכנו קוממיות לארצנו הקדושה במהרה בימינו, אמן.

* הערת המו"ל: אולי צריך להיות "סואנת". (** נודע בשם: קטנתי - ע"ש תחלת המכתב - ונדפס לקמן בהוספה ג.)

מדור "זמן הגאולה" מוקדש

לע"ה הרה"ח הרה"ת ר' יעקב זלמן חיים בהרה"ח ר' אברהם מרדכי לוי יצחק ע"ה סעמיועלס

נלב"ע ביום כ"ג כסלו ה'תשמ"ו - ת.נ.צ.ב.ה.

ולזכות זוג' - תבלחט"א - מרת רחל תחי', ולזכות בניהם ובנותיהם: מרת בת שבע דבורה ובעלה

הרה"ת ירוחם פישל גדלי' הכהן ש"י בראנשטיין, מרת גיטל מלכה ובעלה הרה"ת אברהם

ישראל ש"י ביסטריצקי, הרה"ת שמואל מאיר וזוג' מרת נחמה ש"י סעמיועלס, הרה"ת יוסף

יצחק וזוג' מרת מרים קיילא ש"י סעמיועלס, וכל בני משפחתם שיחיו

לברכה והצלחה בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות, ולקבל פני משיח צדקנו ותיקן ומיד ממש

כבר היה ה"ופרצת" ומוכנים לביאת פרץ

"אלה תולדות יעקב יוסף" – רומז על ההוספה בהתגלות והפצת תורת חסידות חב"ד ע"י רבותינו נשיאינו • וכזה ניתוסף עוד יותר באופן ד"פרצת עליך פרץ" – במשך הארבעים שנה שבהם "קאי איניש אדעתא דרבי", שהפצת המעיינות חוצה נעשית באופן ד"ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה", עד לפנה הכי נדחת בקצוי תבל, פריצת כל הגדרים, שלכן, מוכנים כבר לביאת משיח צדקנו • קטעים משיחת ש"פ וישב, כ"א כסלו ה'תנש"א - מוגה*

בארץ מגורי אביו בארץ כנען³, ומהפסוק השני ("אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה וגו'") עד לסיום הפרשה מסופר אודות פרטי הענינים השייכים ל"רוגזו של יוסף", היפך המצב ד"וישב יעקב", "לישב בשלוה"?

ב) השייכות דפרשת וישב⁴ להגאולה י"ט כסלו (שהיא הכנה להגאולה האמיתית והשלימה) – אע"פ שכבר בפסוק השני מדובר אודות "סבה ראשונה . . . (ש)ע"י זה נתגלגלו וירדו למצרים"⁵ (כמבואר בפרטיות

3) ובמשך שנותיו של יעקב – שישב בשלוה מאז שחזר מבית לבן לארץ מגורי אביו עד שיוסף הי' בן י"ז שנה, במשך תשע שנים (ע"פ החשבון שבפרש"י (ורש"י ישן) ס"פ תולדות. ויצא ל, כה. וישלח לג, יז. פרשתנו לז, לד).

4) לא רק שם הפרשה ("וישב יעקב"), אלא התוכן דכל הפרשה – כמודגש ביום השבת (שבסמיכות ל"ט כסלו) שבו קורין כל הפרשה כולה מתחילתה עד סופה.

5) פרש"י עה"פ. וראה גם פרש"י סוטה יא, רע"א

א. בהפירוש ד"וישב יעקב" מביא רש"י "ועוד נדרש בו, וישב, ביקש יעקב לישב בשלוה, קפץ עליו רוגזו של יוסף וכו'". שמזה משמע (לכאורה) ש"וישב יעקב" היא בקשתו של יעקב ("ביקש יעקב לישב בשלוה"), אבל בפועל לא נתקיימה בקשתו "לישב בשלוה", כיון ש"קפץ עליו רוגזו של יוסף", כמסופר בארוכה בהמשך הפרשה.

וצריך להבין:

א) הטעם דקריאת שם הפרשה (שמורה על התוכן דכל הפרשה!) – "וישב יעקב"², שפירושו "לישב בשלוה" – אע"פ שהמצב דישיבה בשלוה הוא (לכאורה) רק בפסוק הראשון שבפרשה, "וישב יעקב

(* מובאת במלאת 20 שנה לאמירתה. המו"ל.

1) כפי שמבאר בעל הגאולה ש"שמו אשר יקראו לו בלשון הקודש" מהוה ומחיל' ומורה על תוכנו של הדבר הנקרא בשם זה (שעהיה"א בתחלתו).

2) כ"ה בסדר תפלות כל השנה (בסוף ספר אהבה) שברמב"ם. וראה לקו"ש ח"ל ע' 176. וש"נ.

יוסף, "אלה תולדות יעקב יוסף"¹⁰.

ויש לומר, שבסיפור תולדותיו של יהודה באמצע פרשתו של יוסף מרומז **התוכן** (תכלית הכוונה) דפרשתו של יוסף – "אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה גו", "סיבה ראשונה . . (ש)ע"י זה נתגלגלו וירדו למצרים" – שלאמיתתו של דבר הו"ע טוב, בהתאם לכללות הענין ד"וישב יעקב", "לישב בשלוה", כדלקמן.

ג. וביאור הענין:

איתא במדרש¹¹ "ויהי בעת ההיא, רבי שמואל בר נחמן פתח כי¹² אנכי ידעתי את המחשבות, שבטים היו עסוקין במכירתו של יוסף . . ויהודה ה' עסוק ליקח לו אשה, והקב"ה ה' (עוסק ו) בורא¹³ אורו של מלך המשיח (שעתיד לצאת מתמר¹⁴), ויהי בעת ההיא וירד יהודה, בטרם תחיל ללדה, קודם שלא נולד משעבד הראשון (פרעה ששעבד בישראל¹⁴) נולד גואל האחרון (פרץ שהוליד מלך המשיח¹⁴), ויהי בעת ההיא, מה כתיב למעלה מן הענין והמדנים מכרו אותו אל מצרים".

ועפ"ז מובן הקשר והשייכות דתולדותיו

10 וגם הטעם השני שמפרש רש"י בהתחלת הענין שלאחריו ("ויוסף הורד"), "ועוד כדי לסמוך מעשה אשתו של פוטיפר למעשה תמר, לומר לך, מה זו (תמר) לשם שמים אף זו (אשתו של פוטיפר) לשם שמים, שראתה באצטרולוגין שלה שעתידה להעמיד בנים ממנו, ואינה יודעת אם ממנה אם מבתה" – הרי, הענין דזכות שבדבר ("לשם שמים") אינה אלא ביחס לאשתו של פוטיפר, משא"כ ביחס ליוסף עצמו (ובפרט ביחס ל"אלה תולדות יעקב" יוסף) ה"ז בשלילה.

11 ב"ד פרשתנו רפ"ה.

12 ירמי' כט, יא.

13 ראה שינויי הגירסאות בב"ד הוצאת תיאודור-אלבק.

14 פרש"י שם.

* להעיר מפרש"י לט, יא: "שנאית לו דמות דיוקנו של אביו וכי".

בהמשך הפרשה, ובפרשיות שלאח"ז, **היפך המצב דגאולה?**

ב. ויובן בהקדם תמיהה נוספת בהמשך הפרשה:

לאחרי ההקדמה ד"וישב יעקב" ממשיך הכתוב "אלה תולדות יעקב יוסף", ומפרש רש"י "תלה הכתוב תולדות יעקב ביוסף מפני . . שכל עצמו של יעקב לא עבד אצל לבן אלא ברחל". ועל זה סובב והולך המשך הפרשה בסיפור פרטי המאורעות **דיוסף**, עיקר הענין ד"תולדות יעקב (הוא) – יוסף".

ועפ"ז דרוש ביאור והסבר בהקשר והשייכות דסיפור תולדותיו של **יהודה** בהמשך הפרשה⁶ ל"אלה תולדות יעקב יוסף" – ש"הפסיק בפרשתו של יוסף" בסיפור תולדותיו של **יהודה**, ואח"כ "חוזר לענין ראשון⁸", ל"פרשתו של יוסף"?

ולהעיר, שבהתחלת הענין מפרש רש"י "למה נסמכה פרשה זו לכאן והפסיק בפרשתו של יוסף, ללמד שהורידוהו אחיו מגדולתו כשראו בצרת אביהם, אמרו אתה אמרת למכרו, אילו אמרת להשיבו היינו שומעים לך"⁹, אבל, הסבר זה הוא (בעיקר) על מ"ש בהתחלת הענין "ויהי בעת ההיא וירד יהודה מאת אחיו", שבגלל מכירת יוסף "הורידוהו אחיו מגדולתו", ולא (כ"כ) על המשך המאורעות שלאח"ז עד ללידת פרץ וזרח, שאינו שייך (לכאורה) ל"פרשתו של

בנוגע להשליחות דיוסף לשכם שאודותה מסופר בהמשך הפרשה (פסוק יג): "תחילת סיבת ירידת ישראל למצרים".

6 קאפיטל לח.

7 פרש"י לח, א.

8 פרש"י לט, א.

9 ועד"ז מפרש בהתחלת הענין שלאחריו: "ויוסף הורד, חוזר לענין ראשון, אלא שהפסיק בו כדי לסמוך ירידתו של יהודה למכירתו של יוסף, לומר לך שבשבילו הורידוהו מגדולתו" (לט, א).

במהירות הברק התפשטה הידיעה אשר האדמו"ר יצא לחפשי

לרגל חג הגאולה י"ט-כ' כסלו שחל בערב וביום שבת קודש זה, הננו מפרסמים צילום נדיר נוסף מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על מגילת י"ט כסלו, שבה מופיע בתמציתיות סיפור המאסר והגאולה של רבינו הזקן נ"ע

הצילום הוא העמוד החותם את המגילה ומפאת קביעות ש"ק זו דילגנו על עמוד נוסף מאמצע המגילה (שיפורסם אי"ה בשבוע הבא) כדי לפרסם כעת את הנ"ל

פענוח הצילום (הכתי"ק בא בהדגשה):

בבואם לפטרבורג אסרו את האדמו"ר הזקן במאסר היותר חמור אשר בבית האסורים במבצר "פטרופבלבסקי".

יותר משבעה שבועות – נ"ג ימים – ה' אדמו"ר הזקן תפוס במאסר. ומהם – שלשה שבועות הראשונים – ישב ב"מאסר יחידי" המיוחד למורדי במלכות.

ועידה מיוחדת עיבדה את חומר האשמה נגד האדמו"ר הזקן, והדרישה וחקירה התקיימו בהשגחה של שמירה מזוינה, ע"י חוקר ודורש סודי.

סכנה גדולה היתה מרחפת על אדמו"ר הזקן, כי נאשם בתור מורד במלכות, ואשר מתכוון הוא – כפי שכתבו המלשינים ב"המסירה" – להכריז עצמו מלך בישראל וללכת בראש חיל מישראל לכבוש את ארץ הקדושה ת"ו, אשמות אשר ענשם הוא משפט מות.

שרי מלוכה שונים בקרו לפעמים תכופות את אדמו"ר הקן במאסרו, בחפצם להכיר את האיש המלא-עוז המורד במלכות האדירה והחזקה של מדינת רוסיא, וסוף סוף באו לידי הכרה, כי אדמו"ר איש אלקים קדוש הוא, בעל מדעים ממדריגה גבוה ונעלית ביותר, ולא פושע במלכות.

וביום י"ט כסלו שנת תקנ"ט, לעת המנחה, הודיעו לאדמו"ר הזקן כי חפשי הוא.

* * *

במהירות-ברק התפשטה הידיעה אשר האדמו"ר יצא לחפשי, והחסידיים אשר בפטרבורג התאספו לחכות על רבם בבית אחד החסידיים המפורסמים שבעיר.

לפרסם את הניסים

[. .] ראשית, צריכה להיות ההכרה וההודאה לה' על הניסים שהוא עושה.

ובפרט כאשר עומדים בסמיכות לימי החנוכה שענינם הוא "פירסומי ניסא"¹ – ממילא אפילו אם-תימצו-לומר שבשאר ימי השנה לא צריכה להיות כזו הדגשה בענין של פירסומי ניסא (כדמוכח מזה גופא שזוהו ענינם של חנוכה ופורים וכיוצא בזה) – הרי בימי חנוכה צריך להיות פירסומי ניסא, ויש לומר, שזה כולל לא רק את נס המלחמה ונס החנוכה (של פך השמן) אלא פירסומי ניסא בכל הניסים שהקב"ה עושה לבני ישראל – "בימים ההם בזמן הזה".

ועוד והוא העיקר: ההכרה וההודאה ונתינת השבח לה' על הניסים שהוא עושה, נוסף על היותם ענין של הכרת טובה – ה"ז גם נוגע לביאת משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלימה, כפי שהגמרא אומרת²: "ביקש הקב"ה לעשות חזק' משיח . . אמרה מידת הדין לפני הקב"ה . . חזקי' עשית לו כל הניסים הללו (שניצל מסנחריב ונתרפא מחליו³) ולא אמר שירה לפניך תעשהו משיח".

על-פי זה מובן בענינו, שפירסומי ניסא של הניסים שעושה הקב"ה בזמננו – הרי זה נוגע להבאת הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממשי!

ומזה מתקבלת ("האָט מען אַרויס") הוראה עיקרית: מאחר שכבר עומדים לאחרי כל הענינים, והגאולה עדיין לא באה – דבר נכון ביותר הוא לעסוק בענין של "פירסומי ניסא", לפרסם אצל עצמו ואצל הזולת, ובכל מקום ומקום – את הניסים שהקב"ה עושה עימנו, מתוך ידיעה שבזה קשורה הגאולה האמיתית והשלימה!

ועל-אחת-כמה-וכמה בימי החנוכה, שענינם הוא "פירסומי ניסא" כנ"ל – יש לראות לנצל ימים אלו, נוסף לכל הפעולות ומבצעי חנוכה, גם – כדי לערוך התוועדות חסידים [או לקרוא לזה בלשון אחר, בכל מקום לפי ענינו, "אזלת לקרתא הלך בנימוסי"], בכל יום מימי החנוכה, ולדבר שם דברי תורה, נגלה דתורה ופנימיות התורה, ולקבל החלטות טובות בכל עניני תורה ומצוות, ובאופן של מוסיף והולך ואור (בהתאם לנרות חנוכה), ועוד ועיקר – לדבר בענין פירסומי ניסא, הניסים "בימים ההם בזמן הזה".

(משיחת ש"פ וישב, כ"ג כסלו, מבה"ח טבת ה'תשנ"ב - מוגה, תרגום מאידית)

(1) שבת כא, ב ובפרש"י.

(3) פרש"י שם.

(2) סנהדרין צד, א.

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולאח"כ ע"ה בלוי

מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומזוזה נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים"

ולע"נ זוגתו הרבנית חנה חי' הנה בת ר' מאיר שמריהו ורחל – נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג

יה"ד שתיכף ומיד יקיים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

של יהודה ל"פרשתו של יוסף" – בבחינת הקדמת רפואה למכה¹⁵, שעוד לפני הירידה דגלות מצרים (פרשתו של יוסף) ישנו כבר "אורו של מלך המשיח"¹⁶, שמרומז ב(סיפור ד) לידת פרץ, "פרץ זה משיח, שנאמר עלה הפרץ לפניהם"¹⁷.

ד. ובעומק יותר יש לומר, שהסיפור דלידת פרץ הוא (לא רק הקדמת רפואה לפרשתו של יוסף, אלא גם) חלק מ"פרשתו של יוסף", שבזה מרומז התוכן האמיתי ד"פרשתו של יוסף":

"יוסף" – מלשון הוספה – מורה על הוספה (שלא ע"ד הרגיל) בעניני קדושה בעילוי אחר עילוי עד אין-סוף, וגם (ועיקר) הוספה עי"ז שהענינים הבלתי-רצויים מתהפכים לקדושה, כמודגש בהטעם דקריאת שם יוסף, ע"ש "יוסף ה' לי בן אחר"¹⁸, שמהפכים "אחר" ל"בן"¹⁹.

ונקודת הענין – ש"יוסף" (הוספה) בשלימותו מורה על מעמד ומצב שלמעלה ממדידה והגבלה, ע"י פריצת כל הגדרים [ובשתי הקצוות: מלמטה מטה – שמהפכים "אחר" ל"בן", ועד למעלה מעלה – שגם כשנמצאים בדרגה נעלית מוסיפים ובאופן דפריצה עוד יותר²⁰], שזהו ענינו של "פרץ" – "פריצת עליך פרץ"²¹.

(15) פי' יפה תואר שם.

(16) ראה גם תנחומא (באבער) פרשתנו יא: "עד שלא ירד יוסף ירד יהודה להתקין גואל אחרון זה מלך השמיח".

(17) אגדת בראשית ספס"ג. וראה גם ב"ר ספפ"ה (ובפרש"י): "זה רבה על כל הפריצים ממך יעמוד (משיח שנאמר בו) עלה הפרץ לפניהם".

(18) ויצא ל, כד.

(19) ראה אוה"ת עה"פ.

(20) ויתירה מזה – שדרגה נעלית זו היא בבחינת "אחר" לגבי הדרגה שלמעלה ממנה, היינו, שגם ההוספה בקדושה היא באין-ערוך. ע"ד ובדוגמת האין-ערוך ד"בן" ל"אחר".

(21) לח, כט.

[. .] ויש לומר, שהנתינת-כח לעבודתו של יוסף במצרים מרומזת בסיפור לידת פרץ, "פריצת עליך פרץ", פריצת כל הגדרים, שלכן, "בעת ההיא" ש"שבטים היו עסוקים במכירתו של יוסף . . יהודה²² ה' עוסק ליקח לו אשה", שהכוונה בזה היא כדי שתהי' לידת פרץ, "פריצת עליך פרץ", שע"י"ז תהי' עבודתו של יוסף בירידתו למצרים בשלימות, הוספה אמיתית, שהיא באופן של פריצת כל הגדרים²³.

ה. ובהמשך לזה, גם הירידה דיעקב ובניו (כל בניו) למצרים (כתוצאה ממכירת יוסף למצרים, ש"ע"י זה נתגלגלו וירדו למצרים). והמשכה בהגליות שלאח"ז ש"נקראו²⁴ ע"ש מצרים" – קשורה עם לידת פרץ:

כוונת הגלות (הירידה למצרים) היא בשביל ההוספה ("יוסף") – כמארז"ל²⁵ "לא הגלה הקב"ה את ישראל לבין האומות אלא כדי שיתוספו עליהם גרים", שזהו"ע דבירור ניצוצות הקדושה²⁶, ועד לגרים כפשוטו²⁷,

(22) שהוא אמר למכרו – "ויאמר יהודה גו' לכו ונמכרנו גו'" (לו, כו-כז), "אתה אמרת למכרו אילו אמרת להשיבו היינו שומעים לך" – ובגללו נמכר למצרים.

(23) וכיון שעיקר הענין דפריצת גדר מודגש במצב של ירידה למטה (כנ"ל בפנים), לכן, בשביל לידת פרץ הוצרך להיות אצל יהודה ענין של ירידה למטה* – "וירד יהודה מאת אחיו ויט גו"י. – ועפ"ז יומתק לשון התנחומא (שבהערה 16) "עד שלא ירד יוסף ירד יהודה כו".

(24) ב"ר פט"ז, ה.

(25) פסחים פז, ב.

(26) ראה תו"א בראשית ו, א. ר"פ לך לך. ובכ"מ.

(27) ראה תו"א תולדות כ, ג. ובכ"מ.

(* ראה התחלת הענין במדרש שם: "בגדה יהודה . . נעשה חולין כו", ובאגדת בראשית שם: "וירד יהודה וגו' וירא שם יהודה בת איש כנעני ויקחה, כיון שנטלה, אמר הקב"ה, המשיח עתיד לעמוד מיהודה והלך ונטל אשה כנענית, אלא מה אני עושה מביא עליזות . . תמות כנענית . . וימותו בני . . כדי שידבק יהודה בתמר שריא כהנת בתו של שם . . ויצא פרץ . . שהמשיח יצא ממנו".

שמ"אחר" (כפשוטו) נעשה "בן". וההוספה ("יוסף") שבזמן הגלות (מצרים) נעשית ע"י העבודה באופן של פריצת גדר ("פרצת עליך פרץ")²⁸ – שגם במצב של ירידה בגלות, ועד לחושך כפול ומכופל, תחתון שאין תחתון למטה ממנו, נעשית עבודתם של בני" בכל התוקף, הן בענייני קדושה, והן בבירור העולם, עד שפורצים גדרי העולם (מלשון העלם²⁹) וגדרי הגלות, שבאמצע (תוקף) הגלות ממשיכים ומגלים אלופו של עולם³⁰, ועד שממשיכים ומגלים בעולם (לא רק "אלופו של עולם", אלא) גם בחי' האלקות שלמעלה מהעולם, ובאופן של הוספה בעילוי אחר עילוי, עד להמשכת וגילוי מהותו ועצמותו ית' – שעוה"ז התחתון שאין תחתון למטה ממנו נעשה דירה לו ית'³¹, דירה לעצמותו³².

ובלשון המדרש "שבטים היו עסוקין במכירתו של יוסף . . . והקב"ה ה' (עוסק ו)בורא אורו של מלך המשיח" – דיש לומר, שבזה מרומז שהירידה למצרים (שהתחלתה במכירתו של יוסף) היא (ע"י הנתנת-כח ו)בשביל התגלות אורו של משיח³³, לידת

28 ועפ"ז יומתק ש"את יהודה שלח לפניו אל יוסף להורות לפניו גשנה (ולאח"ז) ויבואו ארצה גושן" (ויגש מו, כח) – שהנתנת-כח לירידת יעקב ובניו למצרים היא ע"י יהודה, שממנו נולד פרץ, כשם שהסיפור לדידת פרץ הוא הקדמה לירידת יוסף למצרים.

29 ראה לקו"ת שלח לו, ד. ובכ"מ.

30 כמרומו בתיבת "גאולה" – גולה" בתוספת אל"ף באמצע התיבה (ראה ויק"ר ספ"ב. לקו"ת בהעלותך לה, ג. ובכ"מ).

31 ראה תניא רפ"ו. ובכ"מ.

32 ראה סה"מ מלוקט ח"ב ע' רמא. וש"נ.

33 להעיר מהשייכות דמשיח ליוסף* – כמבואר

(* ראה לקוטי לוי"צ לחז"ל ע' ריש) בפירושו מאמר הזהר (לד, ב) "כמה נהרין אתבריאי עד לא אברי עלמא . . . אורו של משיח", ש"אורו של משיח יסוד (בחינתו של יוסף), כי מה שנקרא משיח הוא ע"ש שנמשח בשמן, שכן הוא יסוד, כמו שיסוד נקרא דית שמן, ומה גם שיש משיח בן יוסף דיסוד".

פרץ³⁴, "פרץ זה משיח שנאמר עלה הפורץ לפניהם", שעל ידו תתגלה ההוספה שע"י פריצת כל הגדרים (ב"מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות"³⁵) בתכלית השלימות, דירה לו ית' בתחתונים.

ו. עפ"ז מובנת גם השייכות ד"פרשתו של יוסף" (מכירתו למצרים) ל"וישב יעקב", "לישב בשלוה"³⁶:

ובהקדמה – שכיון ש"רצון יראיו יעשה"³⁷, ובפרט רצונו של יעקב, "בחור שבאבות"³⁸, בודאי קיים הקב"ה רצונו ובקשתו של יעקב לישב בשלוה.

ובשני אופנים: (א) במשך התשע שנים שישב בשלוה בארץ מגורי אביו (מאז שחזר מבית לבן עד שיוסף ה' בן שבע עשרה שנה)³⁹, (ב) ישיבה בשלוה באופן נעלה יותר – "ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה"⁴⁰, י"ז השנים (בגימטריא "טוב") שישב בשלוה בארץ מצרים שהיו מבחר שנותיו⁴¹ (ועד שעל ידם נעשה "טוב" (שלוה)

במדרשי חז"ל שלפני משיח בן דוד יהי' משיח בן יוסף (נסמן בלקו"ש חכ"ה ע' 952). ועוד ועיקר: גם משיח בן דוד שייך ל"יוסף ה' לי בן אחר", "זרע שהוא בא ממקום אחר . . . זה מלך המשיח" (ב"ד פכ"ג, ה. פנ"א, ח. ובמ"כ שם), "שבא מרות המואב" שהיתה מעם אחר העובדים ומשתחווים לאל אחר" (עבוה"ק ח"ד פ"ד, ושם: "המלך המשיח הוא אשר ישלים הכוונה בבריאה . . . הצד הוא אשר . . . ה' אחר, ישיבה תחת כנפי השכינה, ולא יקרא עוד אחר, כי יהפוך הרע . . . אל הטוב . . . ואז יהי' האחדות שלם").

34 ושייך גם ל"זרח" – זריחה וגילוי – "אורו של משיח" (ובפרש"י שם: "מבהיק אורו של משיח").

35 תניא רפ"ז.

36 בהבא לקמן – ראה גם לקו"ש ח"ל ע' 176 ואילך.

37 תהלים קמה, יט.

38 ב"ד רפעי". וראה זח"א קיט, ב. קמז, ב. שעה"פ תולדות כז, כה.

39 ראה לעיל הערה 3.

40 ר"פ ויחי.

41 ראה בעה"ט עה"פ. "היום יום" ח"י טבת, ובכ"מ.

כשם ש"ביקש יעקב לישב בשלוה", כך צריכים בני ישראל לבקש שרוצים כבר להיות בהתיישבות. אלא שבני ישראל למדים מהסיפור לבקש התיישבות לא רק כפי שמובן אצל הנבוא למטה – "וישב יעקב", אלא "וישב" סתם, "וישב" של הקב"ה (ש"וישב" היא תיבה בתורת ה') – התיישבות אמיתית, כפי שהקב"ה מבין מהי התיישבות! וביחד עם זה – "וישב בפשטות, התיישבות לבני ישראל בתור נשמות בגופים בעולם הזה הגשמי.

והענינים שבינתיים – ש"קפץ עליו רוגזו של יוסף" – הם רק הכנה לבוא להתיישבות אמיתית, ועכשיו כבר יצאו ידי-חובת כל ענינים אלו, והגיע הזמן שתהי' התיישבות אמיתית.

וכאמור, מצד אחד זו התיישבות אמיתית, התיישבות כפי שהיא באה מהקב"ה (שהוא למעלה מכל הענינים), וביחד עם זה נמשכת ההתיישבות האמיתית בחייו של כל יהודי בתור נשמה בגוף בעוה"ז הגשמי, כפירוש הפשוט ב"וישב" ע"פ הלכה (שהלכה היא דוקא בפשטות) – "דבר ה' 17 זו הלכה 18 שקשור עם "דבר ה' זה הקץ" 19 (כמובן מזה שהגמרא אומרת²⁰ שני פירושים אלו על אותו פסוק – "דבר ה'").

ובפשטות – שמיד באה הגאולה האמיתית והשלימה, וישנה אז התיישבות אמיתית ושלמות בכל הענינים: שלימות העם – "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"²¹,

וישנו ה"רכוש גדול" – "כספם וזהבם אתם"²² כפשוטו, וגם כפי שזה ברוחניות – אהבה ויראה²³, שלימות התורה ומצוותי',

ונפעל בשלימות ה"וישב יעקב בארץ מגורי אביו" – בארץ הקודש, שלימות הארץ, עד "כי ירחיב ה' אלקיך את גבולך"²⁴, שנוסף לשבעת הארצות יתנו לבני ישראל גם את ארץ קיני קניזי וקדמוני שעד אז היו בידי גוים ("גוישע הענט") – מהפכים אותם, ודוקא עי"ז נהי' "וישב גו' בארץ מגורי אביו"²⁵ באופן של התיישבות אמיתית, כיון שיתרון האור בא מהחושך דוקא²⁶, ועד"ז בנוגע לכל הענינים – תהי' בהם המעלה דאתהפכא עי"ז שיוציאום מידי גוים ומהפכים אותם לקדושה הכי נעלית,

ובפשטות – גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, וישנו ה"וישב", התיישבות אמיתית ובפשטות בעוה"ז הגשמי, במהרה בימינו ממש ובעגלא דידן ממש.

(משיחת ש"פ וישב ה'תשמ"ו – בלתי מוגה)

- 17 עמוס ח, יב.
- 18 שבת קלא, ב.
- 19 שם.
- 20 שם.
- 21 כמ"ש ביצי"מ – בא י, ט.
- 22 ישע"י ס, ט.
- 23 ראה תו"א ריש פרשתנו. תו"ש ש נח, א ואילך. ובכ"מ.
- 24 ראה יב, כ. וראה שופטים יט, ח.
- 25 פרש"י שופטים שם.
- 26 ראה ס' הערכים-חב"ד ערך אור – ביחס לחושך ס"ח. וש"נ.

לזכות הרה"ת ר' מנחם מענדל הלוי זוג' מרת נחמה פייגא שיחיו וילדיהם: שולמית ובעלה הרה"ת דוד הלוי ובניהם: נתן הלוי ויוסף יצחק הלוי ש"י לאבקובסקי מאיר שלמה הלוי, חנה שרה, לוי יצחק הלוי וחווה מוסיא שיחיו שגלוב

מכוונים את הפירוש הפשוט ולא את ה"כוונות" – אזי העיקר ישנו, ותמיד אפשר להוסיף כוונות בזה.

אך לכל לראש יש לכוון את הפירוש הפשוט – שמבקשים בכל יום ויום וכמה פעמים לראות בעיני בשר "בשובך לציון ברחמים", ואדרבה, לשם כך נברא העיני בשר – כדי שיהיו בשלימות, וזה דוקא כאשר הם מנוצלים לראות את תכלית השלימות – "בשובך לציון ברחמים!"

וכמו שכתוב במדרש תהלים¹⁰, והוא ברד"ק¹¹, בשבלי הלקט¹², ברוקח¹³ וכו' – שיהודי צריך ל**תבוע** את הגאולה האמיתית והשלימה, וכדיוק הלשון בהלכה¹⁴ **לתבוע**, שהוא **תובע** מתי כבר תבוא הגאולה¹⁵!

ועד שהחיד"א כתב¹⁶, שע"י עצם הקיווי והתשוקה לגאולה – מביאים את הגאולה!

ג. וזוהי ההוראה שלמדים מסיפור התורה אודות טענת בני ישראל במצרים שהם מוותרים על ה"רכוש גדול" העיקר לצאת מהגלות, וכן מזה ש"ביקש יעקב לישב בשלוה":

היצר הרע ("הקלוגניקער") רוצה לנצל את סיפור הגמרא³ ע"י שמדגיש בעיקר את המענה (על טענת בני"), שבשביל ה"רכוש גדול" כדאי להשאר בגלות. ועד"ז אצל יעקב – שבפועל לא נתמלאה בקשתו ו"קפץ עליו רוגזו של יוסף";

אמנם, יהודי לומד גם מעצם הטענה (שהיא גם חלק מהתורה מלשון הוראה), **שצריכים** לצעוק "דאלאי גלות" ולבקש שרוצים כבר לישב בשלוה! וכאשר לומדים הוראה גם מטענה זו, אזי ניתן ללמוד אח"כ הוראה גם מהמענה, שמחזיקים את בני ישראל זמן נוסף בגלות מצרים בכדי שיקבלו את ה"רכוש גדול".

וההוראה היא: לאחרי יציאת מצרים נתקיימה כבר הבטחת הקב"ה "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול" (שלשם כך הוא עיכבם בגלות), ולזה ניתוספה עבודת בני ישראל במשך כל שנות הגלות, ובמילא, אין סיבה להחזיק את בני ישראל עוד בגלות!

שיהודי לא יפסיק לצעוק "דאלאי גלות"

ד. עפ"ז יובן גם מדוע התורה מספרת זאת, דלכאורה נשאלת השאלה: מדוע בכלל מספרת לנו התורה את טענת בני ישראל ואת מענה הקב"ה, הלא אילו לא היתה התורה מספרת זאת, לא יכל היצר לטעון שלא צריכים עתה לצעוק כיון שזה בין כך לא יעזור, כפי שהי' אז?

והביאור בזה, שהיא הנותנת: אם התורה לא היתה מביאה את השאלה והתירוץ, הי' בא היצר ושואל את השאלה ומתרצה כדי לבלבל יהודי ולעכב אותו מלצעוק "דאלאי גלות"! לכן כותבת זאת התורה, בכדי לבטל ("באווארענען") מלכתחילה את טענת היצר ושידעו מיד את המענה, כך שיהודי לא יפסיק לצעוק "דאלאי גלות" אפילו לרגע אחד!

וזהו גם הלימוד שישנו מיעקב:

- (10) מזמור יא.
- (11) סוף שמואל ב.
- (12) דין סדר ברכת המזון סי' קנז.
- (13) הל' תפלה סי' שכב.
- (14) מזור יא.
- (15) ראה ב"י לטור או"ח סקפ"ח (ד"ה וכתב הרמב"ם).
- (16) ראה "יחי המלך" גליון שה ע' 13. לקו"ש חכ"ה ע' 23 ואילך, ושם בהע' 14.
- (16) בספרו מדבר קדמות אות ק' ערך קיווי.

בכל שנות חייו, "כאילו כל ימיו בטובה"⁴².

והתחלת הישיבה בשלוה בארץ מצרים, "ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה" (שהיתה באופן נעלה יותר מהישיבה בשלוה בארץ מגורי אביו) – "אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה", "סיבה ראשונה . . . (ש)ע"י זה . . . (ש)ע"י זה נתגלגלו וירדו למצרים".

מצד ענינו של יעקב (השלישי שבאבות) כשלעצמו, מספיק הענין ד'וישב יעקב (לישב בשלוה) **בארץ מגורי אביו** – המקום (והאופן) **הטבעי** דישיבה בשלוה;

אבל מצד השלימות ד'תולדות יעקב יוסף", ענין ההוספה, "יוסף ה' לי בן אחר", שגם מ"אחר" נעשה "בן", ובפרט כש"יוסף בן שבע עשרה שנה", בגימטריא "טוב", צריכה להיות הוספה בהישיבה בשלוה (טוב) באופן נעלה יותר – "ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה", "שבע עשרה שנה אחרנין"⁴³, שגם בארץ מצרים, "ערות הארץ", תחתון שאין תחתון למטה ממנו (מעמד ומצב ד"אחר"), נעשה "ויחי יעקב . . . שבע עשרה שנה", בגימטרא **טוב** (חיים טובים של יהודי, של "בן"). ועד למבחר כל שנותיו – ישיבה בשלוה **שלמעלה מהטבע**, באופן של **פריצת גדר**, "פריצת עליך פרץ"⁴⁴.

(42) תדבאר ד' פ"ה.

(43) זהר פרשתנו קפ, א. – וע"פ האמור בפנים יש לבאר מ"ש בוהר "כד אתאביד מיני יוסף, בן שבע עשרה שנה הוה, וכל אינון יומין דאשתארדו דלא חמא לי ליוסף הוה בכי על אינון שבע עשרה שנין, וכמה דהוה בכי על, קב"ה יחב לי **שבע עשרה שנין אחרנין** דאתקיים בארעא דמצרים בחודו ביקרא ובשלימו דכלא" – אף שלכאורה הי' לו להקב"ה ליתן לו כ"ב שנים טובות כנגד כ"ב השנים ש"לא חמא לי ליוסף" שבהם "הוה בכי עלי" (ולא י"ז שנים כנגד י"ז שנים שיוסף הי' עמו) – כיון שבשנים הטובות שחי יעקב בארץ מצרים נתגלה הענין ד"יוסף בן שבע עשרה שנה" (ועפ"ז יומתק דיוק הלשון "הוה בכי על אינון שבע עשרה שנין").

(44) ועפ"ז יש לפרש בפרש"י "ביקש יעקב לישב

ועוד והוא העיקר – שהדרגא הנעלית דישיבה בשלוה ("וישב יעקב") שמתחילה ב"אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה" ("סיבה ראשונה . . . (ש)ע"י זה נתגלגלו וירדו למצרים", ונעשה "ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה") היא הכנה לישיבה בשלוה בתכלית השלימות שתהי'

בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף, צדיקים מבקשים לישב בשלוה, אומר הקב"ה לא דיון לצדיקים מה שמתוקן להם לעולם הבא, אלא שמבקשים לישב בשלוה בעולם הזה" – **למעליותא**:

לפי הפירוש הפשוט ש"קפץ עליו רוגזו של יוסף" הוא **עונש** על הבקשה לישב בשלוה – הי' צריך לכתוב "ביקש יעקב לישב בשלוה, אמר הקב"ה לא דיון לצדיקיים וכו', קפץ עליו רוגזו של יוסף" [ובפרט שכן הוא הסדר במדרש (ב"ר פרשתנו פפ"ד, ג) שמביא רש"י (ועוד נדרש בו)] – "בשעה שהצדיקים . . . מבקשים לישב בשלוה בעולם הזה, השטן בא ומקטרג, אמר, לא דיון וכו', תדע לך שכן הוא, יעקב אבינו ע"י שביקש לישב בשלוה בעוה"ז נזדווג לו שטנו של יוסף"⁴⁵, ומזה שמסיים "צדיקים מבקשים לישב בשלוה אמר הקב"ה לא דיון כו' אלא שמבקשים לישב בשלוה בעולם הזה" (ואינו מוסיף לסיים בענין של עונש, "השטן בא ומקטרג", כבמדרש), "יל שמרמו ומפרש שזהו סדר הרגיל אצל צדיקים, ע"פ רצונו והסכמתו של הקב"ה"⁴⁶.

ועפ"ז י"ל, שגם "קפץ עליו רוגזו של יוסף" הוא **למעליותא** – "רוגז" **דקדושה** (ע"ד מארז"ל (ברכות ה, רע"א) "לעולם ירגיז אדם כו") בשביל **ההוספה** ("יוסף") בישיבה בשלוה באופן של **פריצת גדר** ("קפץ עליו")⁴⁷.

(* ע"ד לשונו בהמשך הפרשה (לש, ו) בנוגע ליוסף, "כיון שראה עצמו מושל התחיל אוכל ושותה כו' אמר הקב"ה אני מגרה בך את הדוב".

(** ועד"ז במבוא תנחומא (באבער ע' 128 אות ג' – מתנחומא כת") "אמר הקב"ה ליעקב בקשת לישב עמו, לא דיון לצדיקים לעוה"ב. בעוה"ז אינו ראוין לישיבה, מיד קפצה עליו צרת יוסף".

(*** ועפ"ז יומתק **שינוי עיקרי** בין המדרש לפירוש רש"י – שלשון המדרש הוא "השטן בא ומקטרג אמר לא דיון כו", (ובהתאם לכך מסיים בעונש), ורש"י משנה וכתב "אמר הקב"ה (ובהתאם לכך אינו מסיים בעונש).

(****) ועפ"ז יומתק **שינוי** משנה מלשון המדרש **נזדווג לו שטנו של יוסף** (ורק בהמשך הענין, בהדרשה על הפסוק (איוב ג, כה) "לא שלחתי גוי יבוא רוגז", כותב "רגזו של יוסף") וכותב **קפץ עליו רוגזו של יוסף** (ולהעיר מתנחומא באבער שם: "קפצה עליו צרת יוסף").

בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו⁴⁵ – שהרי "בעת ההיא... הקב"ה הי' (עוסק ו) בורא אורו של מלך המשיח", ע"י לידת פרץ, "זה משיח, שנאמר עלה הפורץ לפניהם", כנ"ל בארוכה.

ז. ע"פ האמור לעיל יש להוסיף גם בביאור הקשר והשייכות דפרשת וישב לי"ט כסלו, ראש השנה לחסידות – שבהתגלות תורת חסידות חב"ד ישנם כל הענינים-שליבים ד"וישב יעקב בארץ מגורי אביו", "אלה תולדות יעקב יוסף", ו"פרצת עליך פרץ":

"וישב יעקב בארץ מגורי אביו" – רומז על התגלות תורת חסידות חב"ד ע"י רבינו הזקן, השלישי שבאבות החסידות, שע"ז באה תורת החסידות דהאבות שלפניו (הבעש"ט והמגיד) באופן של התיישבות ("וישב") בהבנה והשגה בחכמה בינה ודעת (כנ"ל ס"א [בהשיחה*]).

"אלה תולדות יעקב יוסף" – רומז על הוספה בהתגלות והפצת תורת חסידות חב"ד ע"י רבותינו נשיאינו ממלאי מקומו של רבינו הזקן, עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, יוסף שבדורנו⁴⁶, שאצלו היתה

(45) ולהעיר שגם בהמשך הפרשיות שלאחרי פרשת וישב (שבהם מדובר אודות הירידה למצרים) מודגש ענין הגאולה (ראה גם קונטרס משיחות ש"פ וישלח תש"ב ס"ג-ד): פרשת מקץ – קץ הימים וקץ הימין (נסמן לקמן [בהשיחה**] הערה 114). פרשת ויגש – הגשת יהודה ליוסף, סמיכת גאולה לתפלה (זהר ר"פ ויגש). פרשת ויחי – "ויחי יעקב", עד לחיים נצחיים. וכן פרשת (וספר) שמות (ספר הגאולה) – "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה", כדאיתא במדרש "ראובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין" (ויק"ר פ"ב, ה), ע"ש "גאולת ישראל נזכרו כאן" (שמו"ר פ"א, ה).

(46) ראה גם קונטרס משיחות ש"פ וישב תשמ"ח (סה"ש תשמ"ח ח"א ע' 155 ואילך).

(* התועודות הנשיא ח"ב ע' 11.

(** שם ע' 21.

הדגשה מיוחדת בהענין ד"יוסף ה' לי בן אחר", לעשות מ"אחר" "בן", ובהדגשה יתירה בבואו לחצי כדור התחתון (ע"ד ובדוגמת ירדת יוסף למצרים), שע"ז נעשה הגילוי דתורת החסידות (ביחד עם הפצת התורה והיהדות) בכל העולם כולו⁴⁷, גם בתחתון שאין תחתון למטה ממנו.

ובזה ניתוסף עוד יותר באופן ד"פרצת עליך פרץ" – במשך הארבעים שנה⁴⁸ שבהם "קאי איניש אדעתא דרבי⁴⁹", באופן ד"לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁵⁰ – שהפצת המעיינות חוצה נעשית באופן ד"ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה", עד לפנה הכי נדחת בקצוי תבל, פריצת כל הגדרים⁵¹, שלכן, מוכנים כבר לביאת משיח צדקנו, "פרץ זה משיח, שנאמר עלה הפורץ לפניהם".

(47) משא"כ עד אז ה' (עיקר) הגילוי דתורת החסידות "בארץ מגורי אביו", בארץ שבה גרו רבותינו נשיאינו שלפני, עד להמגיד והבעש"ט.

(48) להעיר מהרמז בהפטורה דפרשת וישב: "ואולך אתכם ג' ארבעים שנה" (עמוס ב, יו"ד).

(49) ע"ז ה, רע"ב.

(50) תבוא כט, ג.

(51) ובפרט ע"י ההוראה ונתינת-כח דאדמו"ר מהר"ש* – שנקרא ע"ש שמואל בנה של חנה** ש"השאלתיהו לה' כל הימים" (שמואל-א א, כח) "וישב שם עד עולם" (שם, כב) – "לכתחילה אריבער" (אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"א ע' תריי). שזה תוכן הענין ד"פרצת עליך פרץ" (וראה לקמן [בהשיחה**] הערה 105).

(* להעיר, שבסדר נשיא חסידות חב"ד שייך אדמו"ר מהר"ש ל"אלה תולדות יעקב" יוסף, להיותו לאחרי ג' האבות דחסידות חב"ד (אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי והאמצעי-צדק), - ולהעיר מהשייכות המיוחדת דכ"ק מו"ח אדמו"ר (יוסף שבדורנו) לאדמו"ר מהר"ש, עד להזמין בקלסתר פניו כו'.

(** להעיר שבר"ת ד"חנה" מרומים ג' המצות דנשיא ישראל שעליהם עומד כל בית ישראל, חלה נדה הדלקת הנר (מגלה עמוקות פ' שלח - בשם הגהות מיימוניות) - שהם באופן ד"לכתחילה אריבער" (פריצה) - חלה - "מראשית עריסותיכם תתנו לה", "היראשית", החוב והמובחר, נותנים לה: נדה - שלילת הענין דהיפך הסהרה והפיכות לסהרה המשפחה והדלקת הנר - שלילת האפשרות דכשולן בעץ או באבן.

(*** התועודות הנשיא שם ע' 20.

הצעקה והפיתוי

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום חפשי ללה"ק: מערכת "יחי המלך"

א. ע"פ תורת הבעש"ט¹ שצריכים ללמוד מכל דבר הוראה בעבודת ה', ועאכו"כ מענין בתורה, יש ללמוד הוראה גם מ(האמור לעיל² -) הסיפור בתורה אודות "ביקש יעקב לישב בשלוה" ואודות טענת בני³ שהם מוותרים על ה"רכוש גדול"⁴ העיקר לצאת מהגלות⁵.

וההוראה היא:

כאשר יהודי צועק ד"אלאי גלות"⁶ – ניגש אליו היצר-הרע ("דער קלוגינקער") בטענה: מה אתה צועק כל-כך? – כבר קדמוך! בני ישראל צעקו כך בהיותם במצרים, ולא הצליחו לפעול זאת ונשארו בגלות כדי לקבל את ה"רכוש גדול", ועד"ז קודם לכן "ביקש יעקב לישב בשלוה" וגם הוא לא הצליח לפעול זאת, וכיצד הנך חושב שתצליח לפעול בצעקותיך?!

אדרבה, טוען היצר: ע"י צעקתך אתה עוד יכול להרגיז ("אויפרייצן") ולגרום שיהי' בדוגמת "קפץ עליו רוגזו של יוסף"⁶ כפי שנגרם ע"י בקשת יעקב לישב בשלוה, ומוטב יותר שתשאר בשקט ולא תצעק, פן תרגיז את הקב"ה (ח"ו)!!!

ב. על כך אומרים לו, שבתורה לא נכתב רק המענה על טענת בני ישראל במצרים, אלא גם הטענה עצמה (שמוותרים הם על הרכוש גדול העיקר לצאת מהגלות) נכתבה ונקבעה בתורה מלשון הוראה, ובמילא למדים גם מטענה זו הוראה:

כשם שאז צעקו בני ישראל ד"אלאי גלות", שהם מוותרים על הרכוש גדול העיקר לצאת ממצרים – כך גם היום צריכים בני ישראל לצעוק שרצונם לצאת כבר מהגלות.

ואדרבה, זקנך (במצרים) הרשה לפתות אותו ("זיך געלאַזט איינרעדן") שעבור ה"רכוש גדול" כדאי להשאר בגלות – אבל אתה לא תתן לעצמך להתפתות עכשיו, כיון שמאז הרי בני ישראל בודאי קיבלו כבר את ה"רכוש גדול" ע"י עבודתם בזמן הגלות.

ולכן צועקים בני ישראל בכל ימות השבוע: "לישועתך קוינו כל היום", ובשבת ויו"ט: "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים", ואומרים זאת בתפלת העמידה כשעומדים "כעבדא קמי' מרי"⁷, במילא מובן שמתכוונים לזה באמת ובפשטות – מבקשים לראות בעיני בשר שלהם "בשובך לציון ברחמים"!

בודאי ישנם פירושים פנימיים על תיבות אלו – שזה הולך על "ציון" ברוחניות, "ציון" שבנשמה⁸, "אנא סימנא בעלמא"⁹, שבודאי הם כוונות אמיתיות – אבל אם מכוונים את הכוונות (הפנימיות) בלבד ולא חושבים על הפירוש הפשוט, חסר אז בפירוש המילים! משא"כ כאשר

(1) כש"ט הוספות סקכ"ז ואילך. וש"ש.

(2) סי"ח בשיחה (שי"ל ע"י "ועד הנחות התמימים").

(3) ברכות ט, סע"א ואילך.

(4) לך טו, יד.

(5) שם סכ"ז.

(5*) = די לגלות.

(6) פרש"י בפרשתנו לו, ב.

(7) שבת ז, א.

(8) ראה לקו"ת דברים א, ב ואילך. אוה"ת דברים ע' כז ואילך. שם ע' לו. ובכ"מ.

(9) זח"א רכה, א.